

Nowelizacja UPTZ (Projekt UD232)

Strategiczne implikacje dla Operatorów
i Organizatorów PTZ.

Analiza projektu ustawy z dnia 25.02.2026 r.

RAPORT DLA IGKM - 02.03.2026
MDS KANCELARIA
www.mdiskancelaria.pl

Zmiany w Pigułce: Cztery Filary Nowej Rzeczywistości

1. Centralizacja Władzy
Marszałek Województwa staje się „Integratorem Przewozów”. To on, a nie gmina, decyduje o kształcie **regionalnej siatki połączeń** (Schemat Sieci).

2. Cięcia w Finansowaniu

Fundusz (dawne FRPA) zmienia zasady. Linie wewnątrz miast poniżej 80 tys. mieszkańców będą miały dostęp do dopłat nawet w zakresie przebiegu na ich terenie.

3. Otwarcie Infrastruktury

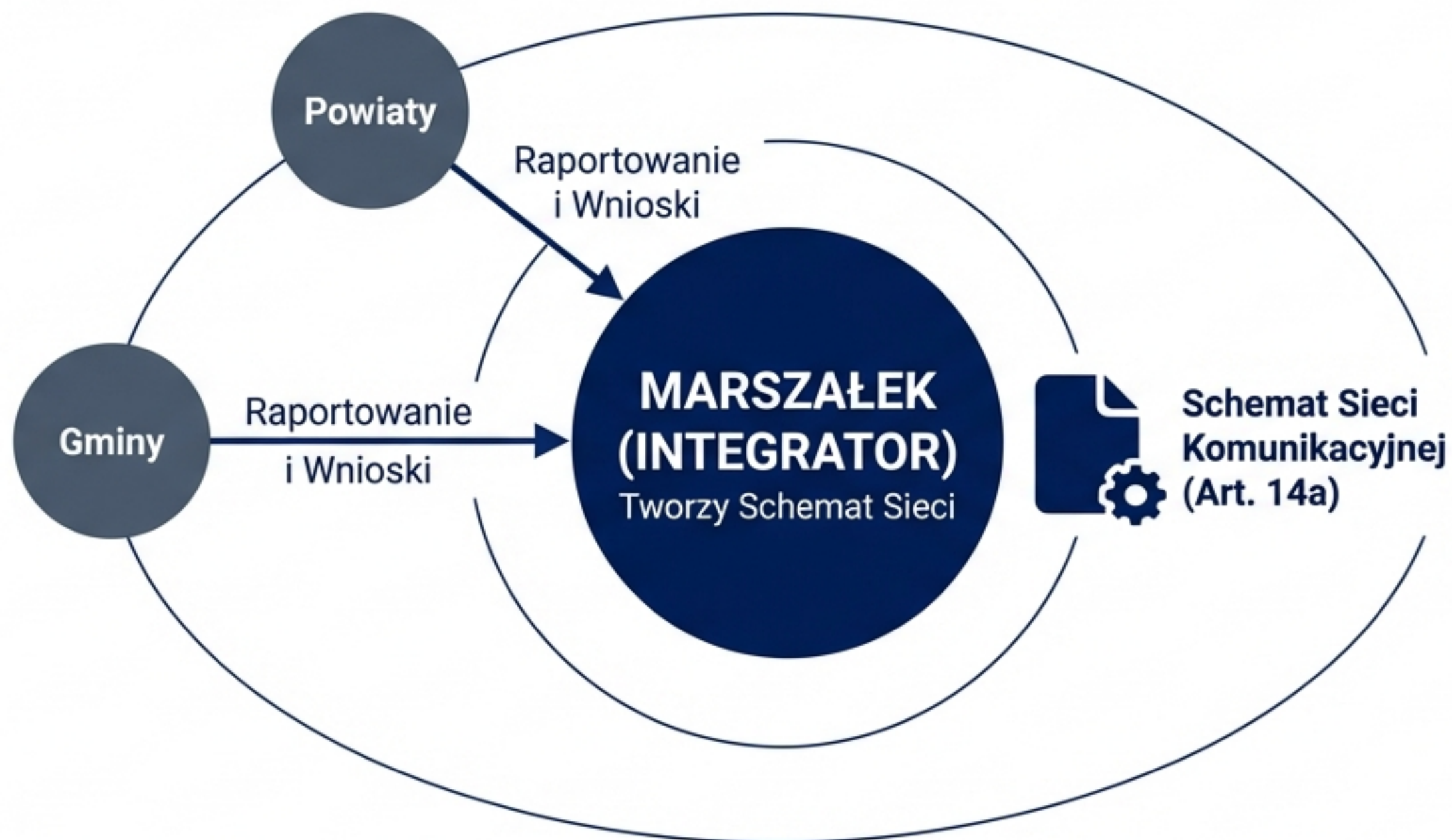
Koniec monopolu na przystanki. Duże miasta muszą udostępnić infrastrukturę (dworce i przystanki) podmiotom komercyjnym w co najmniej minimalnym zakresie.

4. Nowe Standardy

Cyfryzacja (NeTEX/GTFS), **geolokalizacja taboru oraz** ustawowe wymogi częstotliwości kursów (walka z wykluczeniem).

Nowa Hierarchia: Marszałek jako „Super-Organizator”

- **Rola Integratora (Art. 8a):**
Koordynacja przewozów użyteczności publicznej i komercyjnej.
- **Narzędzie Władzy:**
Marszałek weryfikuje potrzeby i narzuca siatkę połączeń.
- **Obowiązek Raportowania (Art. 7 ust. 2a):**
Gminy muszą informować o zmianach w związkach.

IMPLIKACJA DLA Operatorów : Konieczność ścisłego lobbingu u Marszałka Województwa, aby kluczowe linie podmiejskie znalazły się w „Schemacie Wojewódzkim”.

Fundusz Przeciwdziałania Wykluczeniu – Kto może uzyskać dopłatę?

DOPLATY DOSTĘPNE

Linie poza miastem LUB w miastach
< 80 tys. mieszkańców.

DOPLATY WYKLUCZONE

Linie wewnątrz miasta powyżej 80 tys.
mieszkańców (Art. 6a ust. 2).

NOWE/STARE MOŻLIWOŚCI: ORGANIZATORZY w małych i średnich ośrodkach mogą wprost podnieść rentowność linii peryferyjnych.

Koniec Monopolu Przystankowego

Wymóg ustawowy (Art. 15 ust. 1 pkt 6a):
Gminy miejskie muszą udostępnić infrastrukturę operatorom komercyjnym.

Kryterium	Minimalna Ilość Obiektów
Miasta > 500 tys.	Min. 6 obiektów
Miasta 250-500 tys.	Min. 5 obiektów
Lokalizacja	Min. 1 obiekt w ścisłym centrum

ZAGROŻENIE RYNKOWE: Prywatni przewoźnicy (regionalni i komercyjni) zyskają łatwiejszy dostęp do centrów miast.

Ekspansja Gmin Ościennych: Nowe Zasady Gry

- **Nowa definicja:** Gminne przewozy pasażerskie mogą obejmować połączenia DO miasta siedziby, nawet jeśli leży ono poza terenem gminy organizującej.
- **Przykład:** Gminy obwarzankowe mogą same wozić pasażerów do centrum, pomijając miejskie MPK.

RYZYKO DEZINTEGRACJI - de facto na jednym terenie może funkcjonować dwóch operatorów.

Transport na Żądanie: Legalizacja i Dwa Modele

MODEL A: PRZEJAZD NA ŻĄDANIE

- **Pojazd:** Samochód osobowy (< 9 osób)
- **Organizator:** Gmina (zadanie własne)
- **Cel:** Walka z wykluczeniem na wsi
- **Brak ulg ustawowych**

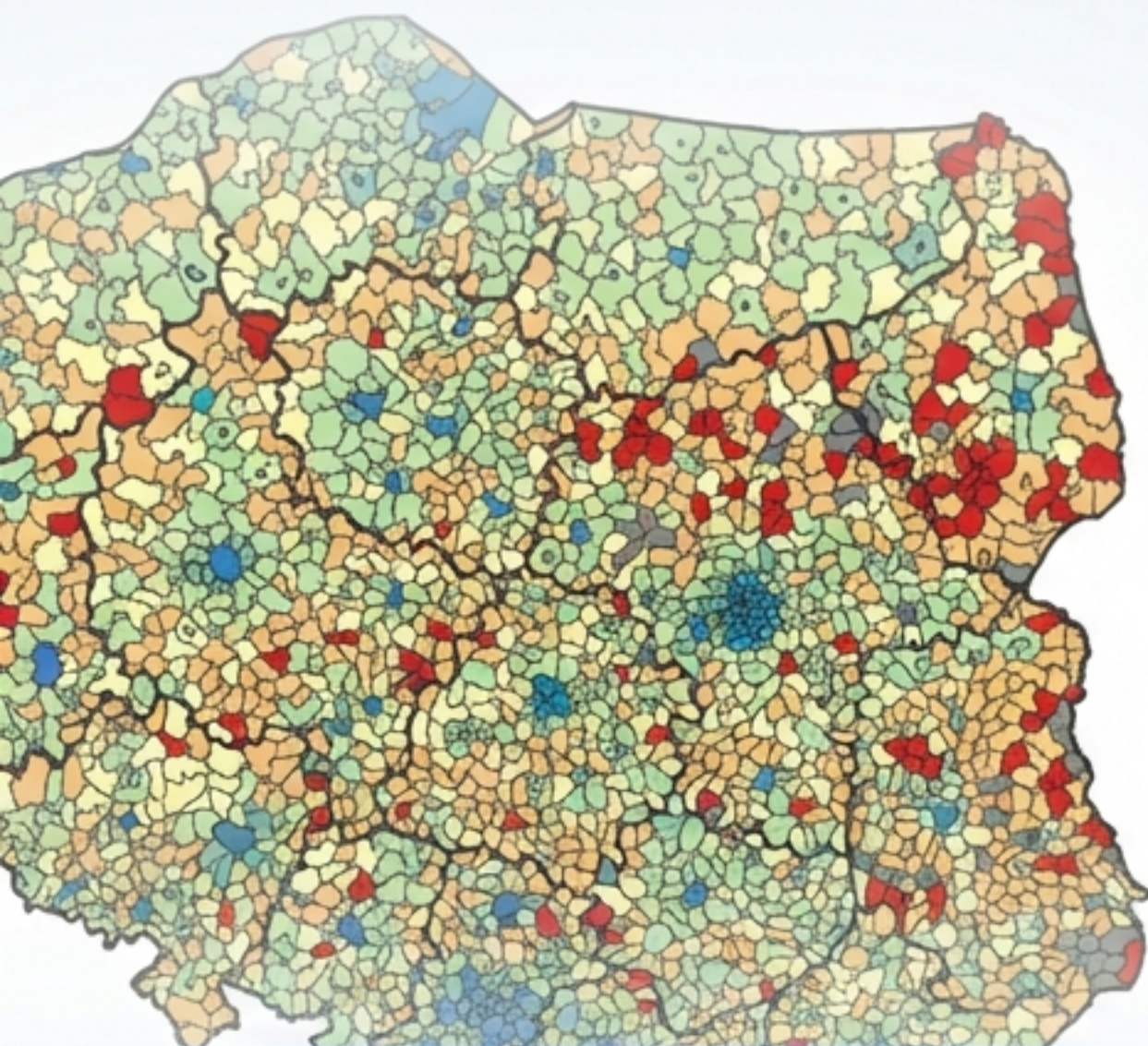

MODEL B: PRZEWÓZ NA ŻĄDANIE

- **Pojazd:** Autobus (> 9 osób)
- **Tryb:** Przewóz okazjonalny
- **Finansowanie:** **Dopłata z Funduszu (1,15 zł/km)**
- **Limitowany budżet (max 10% środków)**

NOWY MODEL OPERACYJNY: Czy Operator miejski powinien stworzyć flotę mikrobusew do obsługi „białych plam” jako wykonawca dla gmin ościennych?

Minimalne Standardy: Walka z Wykluczeniem w Liczbach

Liczba kursów
w transporcie zbiorowym
w dni robocze:
■ od 0 do 10
■ od 11 do 50

WYMOGI USTAWOWE (Art. 5a):

4 PARY POŁĄCZEŃ

w dni robocze (tam i z powrotem)

2 PARY POŁĄCZEŃ

w weekendy i święta

Dotyczy relacji między siedzibami powiatów a miastem wojewódzkim oraz między gminami a powiatem.

WYMÓG OPERACYJNY: Konieczność weryfikacji rozkładów jazdy na liniach podmiejskich. Linie niespełniające minimum zostać muszą zagęszczone, aby utrzymać status użyteczności publicznej.

Rewolucja Cyfrowa: Dane i Geolokalizacja

NeTEx / GTFS

Standard Danych (Art. 46):
Rozkłady jazdy muszą być cyfrowe, zgodne z normą UE NeTEx.

Marszałek (CIP)

Śledzenie Taboru (Art. 11g):
Obowiązkowy GPS w pojazdach z dofinansowaniem.

Geolokalizacja

Sankcje:
Kara za brak danych geolokalizacyjnych: **2 000 zł** (kierowca) / **12 000 zł** (przedsiębiorca).

AUDYT IT:

Operatorzy będą musieli potwierdzić gotowość systemów do eksportu danych w standardzie NetEx oraz zapewnić ciągłość transmisji GPS do systemów wojewódzkich.

Wymogi Taborowe: Zegar Tyka (**ale bardzo powoli...**) dla Starych Pojazdów

2026

2028

2036

Start nowych zasad
(okres przejściowy)

Max wiek pojazdu:
20 LAT

Max wiek pojazdu:
15 LAT

Dotyczy wszystkich linii objętych dopłatą z Funduszu.

STRATEGIA TABOROWA (CAPEX):

Przyspieszona wymiana floty obsługującej linie podmiejskie i dofinansowane.
Konieczność uwzględnienia w planach inwestycyjnych.

Kolejka do Kasy: Kto Ma Pierwszeństwo?

Gminy jako organizatorzy PTZ lądują na końcu łańcucha pokarmowego. Bez wejścia w struktury powiatowe lub wojewódzkie (Schemat), finansowanie jest niepewne.